

Пурсишҳо ва посухҳо

Дафтари хифз ва нашри осори Мансури Ҳошимии Хуросонӣ ҳафизаҳуллоҳ таъоло

Коди пурсиш: 2

Муқаддамот

Ақл ва шаръ

Иртиботи ақл ва шаръ

Нависандаи пурсиш:
Ҳабибуррахмон Борикзай

Иртиботи ақл ва шаръ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Нависандаи пурсиш: Ҳабибуррахмон Борикзай Тарихи пурсиш: 01/01/2015

Оё чаноби Мансури Ҳошими Хуросонӣ ақро бар шаръ муқаддам медонад ва мӯътақид аст ки мо ба ҷои шаръ аз ақл табаъият кунем?

Посух ба Пурсиши шумораи: 1 Тарихи посух ба пурсиш: 01/01/2015

Ин пурсиши шумо аз ин тасавури нодуруст бархостааст ки миёни ақл ва шаръ мунофоте вучуд дорад, ба нахве ки табаъият аз яке ба маънои адами табаъият аз дигарӣ аст ва ногузир бояд яке аз он ду ро бар дигарӣ муқаддам донист, дар ҳоле ки ба бовари чаноби Мансур, ақл ва шаръ аз як мабда падида омада ва ҳар ду хилқати Худованди Ҳаким аст ва аз ин рӯ, мунофоте миёни он ду нест; Чунонки Худованд худ фармудааст: ﴿مَا تَزَلِي فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ﴾ (Мулк/3); Яъне: <<Дар хилқати Худованд мунофоте намебинӣ>> ва бо ин васф, табаъият аз ақл ба маънои адами табаъият аз шаръ ва муқаддам дониستانаш бар он нест, балки билакс ба маънои табаъият аз шаръ низ аст; Чароки шаръ ба иқтисоди ваҳдати мабда ва созгории комиле ки бо ақл дорад, ба табаъият аз ақл фармон дода ва ба сӯи он фарохондааст; Чунонки ба унвони мисол фармудааст: ﴿تَعْلَمُونَ﴾ (Бақара/73); <<Умед меравад ки шумо ақро ба кор баред>> Ва фармудааст: ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ (Бақара/44); <<Оё пас шумо ақро ба кор намебаред?!>>. Бинобарин, чаноби Мансур ақро бар шаръ муқаддам намедонад ва мӯътақид нест ки шумо бояд ба ҷои шаръ аз ақл табаъият кунед, балки ақро бо шаръ ҳамоҳанг ва мувофиқ медонад ва мӯътақид аст ки шумо бояд аз ҳар ду табаъият кунед; Чароки Худованд ба табаъият аз ҳар ду фармон дода ва фармудааст: ﴿أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ﴾ (Фурқон/44); <<Ё мепиндорӣ ки бештари онон (шаръро) мешиносанд ё ақро ба кор мебаранд?!>> Ва фармудааст: ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ (Мулк/10); <<Ва (дӯзахиён) гӯянд ки агар (шаръро) мешунидем ё ақро ба кор мебастанем дар миёни аҳли дӯзах набудем>>, дар ҳоле ки бисёрӣ аз мусалмонон бар хилофи ин сухани Худованд

Иртиботи ақл ва шаръ

мепиндоранд ки бо вучуди шаръ ниёзе ба табаъият аз ақл нест ва шаръ ононро аз ақл бениёз мекунад, балки мепиндоранд ки табаъият аз ақл бо вучуди шаръ норавост ва касе ки бо вучуди шаръ ба ақл истинод мекунад, дар бидъат ва гумроҳи аст. Дар раъси ин гурӯҳ, аҳли ҳадиси мусалмон ҳастанд ки мепиндоранд ҳар чизе ки ба он ниёз доранд дар ҳадис омадааст ва бо вучуди он ниёзе ба истифода аз ақл нест, дар ҳоле ки ин пиндор бар ҳилофи воқеъият аст; Чароки ҳатто ҳадис ҳам, чи аз лиҳози эътибор ва чи аз лиҳози маъно, ба василаи ақл шинохта мешавад ва бидуни ақл қобили шинохт нест. Аз ин рӯ, ҷаноби Мансур табаъият аз ақлро қорӣ қаҳрӣ ва иҷтинобнопазир медонад ва мӯътақид аст ки нохушнудӣ ва бебоварӣ дарбораи он, таъсире дар табаъият аз он ба маънои истеъмоли он надорад. Бале, эшон ақлро меъёри шинохт медонад ва аз ин ҳайс метавон гуфт ки онро бар шаръ муқаддам мешуморад, вале ин ба хоҳири он аст ки шаръ ба василаи ақл шинохта мешавад ва шинохти он ба василаи ҳудаш мумкин нест; Зеро рӯшан аст ки наметавон барои шинохти эътибори Қуръон, ба Қуръон ва барои шинохти эътибори суннат, ба суннат истинод кард ва чунин коре бемаъност. Бинобарин, барои шинохти эътибори шаръ, чорае ҷуз истинод ба ақл нест ва ба ҳамин ҷиҳат, ақл бар шаръ навъӣ тақаддумӣ қаҳрӣ ва табиъӣ дорад ва шаръ низ ин тақаддумро ба расмият мешиносад, вале ин ба он маъност ки ҳамаи эътибороти шаръӣ монанди аҳкоми намоз ва рӯза ва ҳаҷ ва закот, мустақиллан ба василаи ақл шинохта мешаванд; Зеро ин қабил эътиборот, аз ихтироъоти шаръ ҳастанд ки ақл наметавонад илал ва исботи онҳоро эҳсо кунад ва ногузир шунидани онҳо аз шаръро зарури медонад. Бинобарин, меъёр будани ақл барои шинохт ба маънои бениёз будани он аз шаръ нест, балки ба маънои васила будани он барои шинохти ҳар чизе аз ҷумла шаръ аст ки табъан бо эътибори зотӣ ва бадеҳии он мумкин аст. Аз инҷо доништа мешавад касоне ки ҷаноби Мансурро ба муқаддам доништани ақл бар шаръ бо вучуди нуқсони он нисбат ба шаръ муттаҳам мекунанд, аслан муроди эшонро нафаҳмидаанд ва ҳеҷ як аз муқаддамот ва муъаххироти суханашонро дарк накардаанд ва танҳо аз зовияи пешзеҳниятҳои худ мабни бар тақобули ақл бо шаръ ё баробар будани он бо қиёс

Иртиботи ақл ва шаръ

ва истехсон, ба китобашон нигаристаанд. Ҳеҷ шакке нест ки шинохти андешаҳои эшон ва тасвири ки аз Исломи холис ва комил ироъа кардааст, бидуни канор ниҳодани ин қабил пешзеҳниятҳо ва дарки саҳеҳи мабной фикрии эшон муҳол аст ва касоне ки бо така бар мабной фикрии худ ва пешзеҳниятҳои бебунёне ки барои худ доранд ва бидуни тавачҷуҳ ба муқаддамот ва пешниёзҳо, ба омӯзаҳои эшон гӯш месупоранд, чизе аз онро нахоҳанд фаҳмид ва нахоҳанд пазируфт ва ин албатта гуноҳи ҷаноби эшон нахоҳад буд, бал гуноҳи касоне хоҳад буд ки ба ҷои истефҳом ба истехзоъ ва ба ҷои истифода ба озори эшон рӯй овардаанд ва ё дар маҳзари эшон, сукутӣ бемаъно ва бефоида дар пеш гирифтаанд.

Дафтари хифз ва наشري осори
Мансури Ҳошимии Хӯросонӣ
Бахши посухгӯӣ ба пурсишҳо

Бо наҳзати
«Возгашт ба Ислому»
ошно шавед.

Пойгоҳи иттилоърасонӣ дафтари хифз ва наشري осори Мансури Ҳошимии Хӯросонӣ ҳафизахӯлӯҳ таъоло

* Лутфан бар рӯй линки мавриди назари худ клик кунед.

Лангоҳи назири
боло

Сайфи фебука
пойгоҳ

Сайфи гузаштӣ
пойгоҳ

Сайфи калли
телеграм пойгоҳ